

STRATEJİK VİZYON BELGESİ

TURİZM DİPLOMASİSİ

“Sektörel Diplomasi İnşası”

Turizm; tarım ve havacılıktan sanayiye, inşaattan alt yapıya ekonominin tüm sektörlerini hareketlendiren ve geliştiren bir sektördür. Ama turizme sadece ekonomik bir sektör gözüyle bakılması doğru değildir. Turizm aynı zamanda bir ülkenin iç bütünlüğünün ve kültürel hayatının seyri üzerinde, uluslararası tanınırlığı ile saygınlığı üzerinde ve dış politikasının işleyişi üzerinde göz ardı edilemeyecek etkiye sahip olan bir sektördür. Bu açıdan bakıldığında kamu diplomasisinin önemli alt başlıklarından biri de turizm diplomasisidir. Aslında turizm diplomasisi kültür diplomasisinin eş dalıdır. Çünkü turizm kültürel etkileşimi artırır ve halkları birbirine yaklaştırır.

Turizmin ülkenin ulusal güvenliğini ve ekonomik çıkarlarını güçlendirecek bir perspektifte ele alınması gerekir. Turizm sektöründe hizmet veren tüm kurum, firma ve bireylerin - özellikle de rehberlerin - birer diplomat edasıyla davranabilmeleri için gerekli yönlendirme ve eğitimin verilmesi gerekmektedir. Nitekim Osmanlı'nın son dönemlerinde Türkiye'ye gelen yabancıları gezdiren rehberlerin o dönemin çeşitli sosyal ve siyasal nedenlerinin etkisiyle ülke tanıtımında yanlış fikirler vermeleri, Avrupa'da olumsuz bir Türk imajının oluşmasında rol oynamıştır. Bunu engellemek isteyen Atatürk, “Türk Seyyahin Cemiyeti”ni kurdu muştur.

Farklı ülkeleri ziyaret eden turistler, yerleşik kültürleri öğrenmeye gittikçe daha fazla eğilim göstermektedirler. Bir ülke ile ilgili gerçekleri, tarihî ve kültürel kaynaklardan öğrenmek isteyen ziyaretçilerin taleplerini karşılayabilmek için kültürel birikimin ön plana çıkarılması gerekecektir. Ayrıca turistler ziyaret ettikleri ülkelerde sadece bir gözlemci olmayı değil, deneyimlere aktif biçimde katılmayı arzulamaktadırlar. Ziyaret edilen ülkenin sanatı, zanaatı ve kültürel birikiminin yanı sıra tarihî mekanların ziyareti esnasında kalıcı anılara dönüşecek katılımcı aktiviteler gittikçe daha önemli hâle gelmektedir. Başka kültürleri öğrenmeye dönük gittikçe artan bu merak, kültürel diplomasiyi ve turizm diplomasisini önemli hâle getirmektedir.

Çin gibi kalabalık nüfusa sahip olan ülkeler yurt dışına ziyarete gidecek olan vatandaşlarını belli ülkelere yönlendirerek o ülkeleri ekonomik olarak ödüllendirmekte ancak Makau, Tayvan gibi ülkelere giden vatandaşlarını da engelleyerek bu ülkeleri cezalandırmakta ve tüm bunların karşılığında siyasi ve ekonomik nüfuzlarını artırmaya çalışmaktadırlar. Benzeri bir durum vatandaşların hangi ülkeleri ziyaret etmesi gerektiğine dönük algı oluşturarak onları örtülü bir şekilde yönlendiren Batılı - hatta Rusya ve İran gibi diğer - ülkeler için de geçerlidir. Bu açıdan bakıldığında turizm diplomasisi Türkiye gibi ülkeler açısından turizm sektörünün ve genel olarak ekonominin canlandırılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Özellikle Çin ile Türkiye arasındaki ticari dengenin orantısız bir şekilde Türkiye aleyhine olduğu ve cari açığın Türkiye ekonomisi bakımından en önemli sorunlardan biri olduğu göz önüne alındığında durum daha da önemli hâle gelmektedir.

Burada yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere, turizm diplomasisi iki yönlüdür:

- 1) Turizm faaliyetlerinin, ülkenin uluslararası siyasi düzlemde tanıtımı ve dolayısıyla siyasi ve ekonomik alanda ulusal çıkarların en üst düzeyde gerçekleştirilmesi amacıyla kullanımı (diplomatik turizm)
- 2) Diplomatik faaliyetlerin, turizmin geliştirilmesi amacıyla kullanımı (turistik diplomasi)

Turizm diplomasisinin bu iki yönü arasında derin bir etkileşim söz konusudur. Bir yönde yapılacak çalışma diğer yönde yapılacak çalışmaları kaçınılmaz biçimde etkileyecektir. Bu çerçevede medeniyetimizin sahip olduğu sevgi ve hoşgörü kültürünün tanıtılmasına ilaveten, ülkenin prestijinin sağlam tutulması, ucuz bir ülke imajı yerine, ziyaret edilen ülke için katma değeri yüksek ama ziyaret edenlerin prestijini artıran saygın bir ülke olarak sunulması, ülkenin diğer alanlardaki saygınlığını da artıracaktır.

Bu noktada, örneğin, sağlık turizminde son dönemde sağlanan başarıların tarih turizmi, doğa (kaplıca, dağcılık, rafting vb) turizmi gibi diğer alanlara da taşınarak daha ileri düzeylere taşınması gerekmektedir.

Son olarak belirtmeliyiz ki, turizm diplomasisinin başarısı, turistlere sunulan hizmetlerin kalitesiyle doğru orantılı olacaktır. Nitekim sağlık turizminde görülen başarı büyük ölçüde, sağlık sektöründe son dönemde yakalanan başarının bir fonksiyonudur.

Bu nedenle, hangi turizm dalında olursa olsun turiste sunulan hizmet ve ürünlerin kalitesi behemehâl yükseltilmelidir. Aksi halde ülkenin marka değerini yükseltmek ve bunu iktisadi, siyasi ve diplomatik alanlara yansıtma mümkün olmayacaktır.

Turizm diplomasisi ile ilgili sorunlarının çözümünde sektör temsilcilerini, bürokratları, diplomatları ve akademisyenleri buluşturan etkinlikler düzenlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda **Sivil Global 2015-2023-2053 “Global Sivil Diplomasi İnşası Programı”** kapsamında gerçekleştirilecek **Turizm Diplomasisi Çalışma**’nın uluslararası alanda işbirliği imkânlarının proaktif yaklaşımlarla geliştirilmesinde çok yönlü faydalar ve önemli katkılar sağlayacağını umuyoruz.

Ana Tema

Sektörel Diplomasi İnşası

Alt Temalar

Kamu Diplomasisi, Kültür Diplomasisi ve Turizm Diplomasisi

Turizmin Dördüncü Boyutu ve İnsan Kaynağı

Akademi ve Turizm Diplomasisi

Dış Politika ve Turizm Diplomasisi

Ekonomik Hedefler ve Turizm Diplomasisi

Çok Uluslu Turizm Firmaları ve Turizm Diplomasisi

Bölgesel Sorunlar, Entegrasyon Faaliyetleri ve Turizm Diplomasisi

Teknoloji, Stratejik İletişim ve Turizm Diplomasisi

Devlet Dışı Aktörler ve Turizm Diplomasisi